

Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği (Seri No 63)

BÜMKO : 115546-34/8511-16

Konu : 2182 sayılı Yasanın uygulanması Hk.

28 Şubat 1979 gün ve 16564 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, «657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkındaki 2182 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtildiği gibi yayımını izleyen aybaşından (1 Mart 1979 dan) itibaren yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Sözkonusu yasanın uygulanmasında kamu kuruluşları arasında eşgüdümün sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

A - YASA KAPSAMI :

1) 2182 sayılı Yasanın 1 inci maddesinin ilk fıkrasında, yasanın kapsamı belirlenmiştir. Buna göre, 657 sayılı Kanuna ve Ek Geçici maddelerine göre aylık almakta olan personel (Yargıçlar, savcılar, KİT personeli gibi) bu yasa ile getirilen olanaktan yararlanacaktır.

2) Devlet Memurları Kanununda Üniversite ve Akademilerde görevli akademik personele ilişkin bir hüküm bulunmamasıyla birlikte, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununda, bu personelin yalnızca görev aylıkları saptandığından, buna karşılık kazanılmış hak aylıkları, Devlet Memurları Kanunu uyarınca belirlendiğinden, anılan personel de 2182 sayılı yasa kapsamına girmektedir.

3) Yasanın yürürlük tarihinde görevde bulunan personelin yanısıra, daha önce bu görevlerde bulunmaları nedeniyle emekli, adi malüllük, vazife malüllüğü aylığı almakta olanlar ile bu gibilerin dul ve yetimlerinden kendilerine aylık bağlananlar hakkında da bu yasa hükümleri uygulanacaktır. 2182 sayılı yasanın 3 üncü maddesinde belirtilmiş bulunan bu kişilerin emekliye ayrıldıkları tarih, durumlarını etkilemeyecektir.

4) Devlet Memuru iken, yasanın yürürlüğe girdiği 1 Mart 1979 tarihinde askerlik görevini yapmakta olanlardan, askerlik görevlerinin bitiminde tekrar memuriyete dönenler, yasada öngörülen olanaktan yararlanabileceklerdir.

B - YASA HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI :

2182 sayılı Yasanın uygulanma biçimi 1 inci maddesinde gösterilmiş olup, buna göre Devlet Memurları Kanunu ve Ek Geçici Maddelerine göre aylık almakta olan personelin, bu yasaya göre belirlenmiş bulunan kazanılmış hak aylıkları;

- Bir kez olmak üzere,

- Öğrenim durumlarına ve buna göre yükselebilecekleri dereceye bakılmaksızın, - Kadro koşulu aranmaksızın,

Bir üst derecenin aynı kademesine getirilecek ve alt derecede buldukları son kademe geçirdikleri süre, bir üst derecedeki yeni kademe geçmiş sayılacaktır.

Yasa kapsamına girenlerin yalnızca kazanılmış hak aylıklarının bir üst dereceye yükseltileceği öngörüldüğünden, işgal ettikleri kadro derecelerinde bir değişiklik olmayacak ve eski kadrolarında çalıştırmaya devam olunacaklardır.

Yasa uygulamasının bu genel ilkelere uygun olarak yürütülmesi gerekmekte olup, karşılaşılabilecek bazı özel durumlarda, aşağıda belirtildiği gibi işlem yapılması gerekmektedir.

a) Kadro aylığı ile kazanılmış hak aylığı denk olanların kazanılmış hak aylıkları bir üst dereceye yükseltilecek ve kendilerine bir üst dereceden aylık ödenecektir.

ÖRNEK : 1 - 5 inci dereceli kadroda, bu derecenin 3 üncü kademesinden 8 aydır aylık almakta olan bir memurun kazanılmış hak aylığı, 4 üncü derecenin 3 üncü kademesine yükselecek ve bu kademe 8 ay hizmet görmüş sayılacaktır. Kadro derece ve ünvanında ise bir değişiklik olmayacaktır.

b) Kadro derecesi, kazanılmış hak derecesinin üstünde olanların kazanılmış hak aylıkları, bir üst dereceye getirilecek ve kadro aylığına ulaşmadığı takdirde, almakta oldukları aylıklarda bir artış olmayacaktır.

ÖRNEK : 2 - 657 sayılı Yasanın değişik 59 ya da 68 inci maddesinin (B) bendi uyarınca 4 üncü dereceye atanmış olan ve kazanılmış hak aylığı on aydır 6 ncı derecenin 3 üncü kademesinde bulunan bir memurun bu aylığı, 5 inci derecenin 3 üncü kademesine getirilerek bu kademe on ay kıdemli sayılacaktır. Söz konusu memurun almakta olduğu aylığı ise değişmeyecektir.

ÖRNEK : 3 - Örnek 2 , de olduğu gibi 4 üncü dereceye atanmış bir memurun kazanılmış hak aylığı, 5 inci derecenin 3 üncü kademesi ise, bu yasa uyarınca 4 üncü derecenin 3 üncü kademesine yükseltilecek, 4 üncü derecenin 1 inci kademesinden almakta olduğu aylıkta 4 üncü derecenin 3 üncü kademesine getirilecektir.

c) Kadro derecesi, kazanılmış hak derecesinin altında bulunanların yalnız kazanılmış hak aylıkları bir derece yükseltilecek, kadro derecelerinde ise değişiklik yapılmayacaktır.

ÖRNEK : 4 - İntibaklar nedeniyle kazanılmış hak derecesi ikinci derecenin 3 üncü kademesine ulaşmış ve bu derece ve kademe üzerinden aylık almakta olan bir memur, 5 inci dereceli bir kadroda bulunuyor ise, kadrosu aynı kalmakla birlikte kazanılmış hak aylığı 1 inci derecenin 3 üncü kademesine yükselecektir.

d)Kendi istemleri ile kazanılmış hak derecelerinin altındaki kadrolara atananların kazanılmış hak aylıkları, bir üst dereceye yükseltilecektir. Bunların kadro derecelerinde bir değişiklik olmayacak ne atanan bir memurun kazanılmış hak aylığı, 6 ncı derecenin 2 nci kademesine yükseltilecek, almakta olduğu aylık ise 8 inci derecenin son kademesi üzerinden hesaplanacaktır. Yurt dışı kadrolara atananlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

ÖRNEK : 6 - Aylığını 6 ncı derecenin 1 inci kademesi üzerinden almakta iken 74 üncü maddede öngörüldüğü gibi ve 161 inci maddeye uygun olarak 9 uncu derecenin 9 uncu kademesine atanan memurun, kazanılmış hak aylığı bir derece yükseltilecek, almakta olduğu aylık ise değişmeyecektir.

Hernekadar 74 üncü maddede, memurların kendi istekleri ile kazanılmış hak derecelerinin altındaki kadrolara atanmaları halinde, her iki derece arasındaki farkın 3. dereceden çok olmaması, öngörülmüş ise de 2182 sayılı Yasa, bu hükme bir istisna getirmiş olmaktadır.

e) Memuriyete ilk girişte öğrenim durumuna göre girebilecekleri derecenin altındaki derecelere atanmış olanlara, ancak öğrenim durumlarına göre giriş derecelerinden veya daha üst dereceden bir kadro verildiğinde aylıkları; giriş derecesinin bir üst derecesine yükseltilecektir.

ÖRNEK : 7 - Lise mezunu olup boş kadro bulunmaması nedeniyle öğrenim durumuna göre girebileceği 13 üncü derecenin 3 üncü kademesi yerine kendi istemi ile 14 üncü dereceden göreve başlayan bir memura 13 üncü dereceden bir kadro verildiğinde bu yasa hükmü uygulanarak kazanılmış hak aylığı 12 nci derecenin 3 üncü kademesine yükseltilecektir.

f) Birinci derecenin aylığını kazanılmış hak olarak alanların hangi kademe bulduklarına bakılmaksızın kazanılmış hak aylıkları 1 inci derecenin son kademesine getirilecek ve bu kademe üzerinden kendilerine aylık ödenecektir.

ÖRNEK : 8 - 1 inci derecenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü kademe aylığını kazanılmış hak olarak almakta bulunanların kazanılmış hak aylıkları ve dolayısıyla almakta oldukları aylıkları aynı derecenin son kademesine getirilecektir.

g) Derecelerin son kademesinin aylığını kazanılmış hak olarak alanların aylıkları, bir üst derecenin son kademesine yükseltilecektir. Üst derecede daha az sayıda kademe bulunması durumu değiştirmeyecektir.

ÖRNEK : 9 - 4 üncü, 3 üncü ve 2 nci derecenin son kademe aylığını ,kazanılmış hak olarak almakta bulunanlar, bir üst derecedeki, sırası ile 3 üncü, 2 nci ve 1 ini derecenin son kademesi. üzerinden aylık alacaklardır.

h) Emekli keseneğine esas aylığı, kazanılmış hak aylığın üstünde bulunanların her iki aylığı da bir derece yükseltilecektir.

ÖRNEK : 10 - Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olarak ve sigorta primi ödemek suretiyle çalışmış bulunan ve daha sonra memuriyete girenlerin hizmetlerinin tümü yasalar uyarınca emeklilik yönünden değerlendirilmekte, buna karşılık kazanılmış hak aylığının belirlenmesinde, bu süre, bazı koşullar ile ve ancak kısmen dikkate alınabilmektedir. Dolayısıyla bu gibilerin emekli keseneğine esas aylıkları, kazanılmış hak aylıklarının üstünde olmaktadır. Buna göre 2182 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği tarihte emekliliğe esas aylığı 6 ncı derecenin 1 inci kademesinde, kazanılmış hak aylığı ise 7 nci derecenin I inci kademesinde olan bir memurun her iki aylığı da bir derece yükseltilerek emekliliğe esas aylığı 5 inci derecenin 1 inci kademesine, kazanılmış hak aylığı ise 6 ncı derecenin 1 inci kademesine getirilecektir.

ı) 1.3.1979 tarihinde askerlik görevini yapmakta bulunanlar :

Devlet Memurları Kanununa göre aylık almakta iken askere giden ve 1.3.1979 tarihinde askerlik görevini yapmakta olanların kazanılmış hak aylıkları, tekrar memuriyete girdiklerinde bir derece yükseltilecektir.

ÖRNEK : 11 - 8 inci derecenin 3 üncü kademesinden aylık almakta iken askere giden ve 1.3.1979 tarihinde askerlik görevi devam etmekte olan bir kişi terhisinden sonra tekrar memuriyete girecek olursa, önceki derecede ve kademesine, askerlikte geçen süre eklenecek ve bulunulacak derece ve kademe bir derece yükseltilecektir.

i) 1.3.1979 tarihinde derece yükselmesi yapacak olanlar hakkında önce normal derece yükselmesi daha sonra 2182 sayılı yasa hükmü uygulanacaktır. Aksi halde kadro değişikliğine yolaçan normal derece yükselmesi, kazanılmış hak aylığındaki yükselme üzerine yapılmış olacak ve bunun sonucunda ilgililerin iki üst derecedeki kadroya getirilmeleri sözkonusu olacaktır, ki bu da yasanın amacına ters düşer

ÖRNEK : 12 - 7 nci derecenin 3 üncü kademesinde iken, 1.3.1979 tarihinde derece yükselmesine hak kazanan bir memur, normal derece yükseltilmesi ile 6 ncı derecenin 1 inci kademesine getirilecek, daha sonra 2182 sayılı yasa uyarınca kazanılmış hak aylığı 5 inci derecenin 1 inci kademesine yükseltilecektir.

Bu örnekte normal derece yükselmesi, 1.4.1979 tarihinde, kazanılmış hak aylığındaki yükselme ise, 1.3.1979 tarihinde yürürlüğe girecektir. j) Ek Gösterge almakta olanların bu göstergeleri, kadro derecelerine bağlı olarak saptanmış bulunduğundan ve bu yasa uygulaması, kadro derecelerinde bir değişikliğe yol açmayacağından ek göstergelerde de değişiklik söz konusu olamayacaktır.

k) 2182 Sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği, 1.3.1979 tarihinde görevinden uzaklaştırılmış, tutuklanmış ya da gözaltına alınmış bulunan memurlar da 657 sayılı Yasanın değişik 141 inci maddesinde öngörülen koşullar ile bu yasa hükmünden yararlanacaklardır.

1) Memuriyete giriş sınavını kazanmış, fakat ataması yapılmamış ya da ataması yapılmakla birlikte her ne sebeple olursa olsun, 1.3.1979 tarihinde göreve başlamamış olanlar, 2182 sayılı yasa kapsamına giremeyeceklerdir. Çünkü Ek Geçici Madde 1 de «..... aylık- almakta olan personel » nin kazanılmış hak aylıklarının bir derece yükseltileceği belirtilmiş olup göreve başlamadıkları için aylık almayan bu durumdakilerin sözkonusu olanaktan yararlanabilmeleri mümkün bulunmamaktadır.

m) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 43 üncü maddesinin (a) ve (b) bentlerini değiştiren 2183 sayılı yasa ile saptanan (+ 600) ek göstergeden doğan farklar ile 2182 sayılı yasa uyarınca kazanılmış hak aylıklarının bir derece yükseltilmesinden doğan farklar, bu genelgedeki açıklamalar doğrultusunda ve ödenek geldiğinde ilgililere ödenecektir.

Bilgileri ve uygulamanın yukarıda yapılan açıklamalara göre yürütülmesi arz ve rica olunur.